

YoungLink Evaluace nástroje MPSV

Popis nástroje

YoungLink představuje nástroj zaměřený na monitoring a prevenci sociálně patologických jevů (např. šikana) a rozvoj školních komunit. Aplikace zlepšuje komunikaci a důvěru mezi žáky, učiteli a rodiči prostřednictvím systematického sběru a analýzy dat o sociálních vztazích ve třídách. Aplikace YoungLink poskytuje přehled o sociálním postavení žáků, nabízí doporučení odborníků a podporuje aktivní spolupráci mezi všemi aktéry.

Klíčová slova: Sociometrie, Prevence sociálně-patologických jevů; Budování školních komunit; Inovace v rané identifikaci problému; Inovace v systémovém řešení problému

Fyzická realizace projektu: 24 měsíců

Datum zahájení: 1. 1. 2025

Datum prvního měření a započetí ohniskových skupin: 1. 10. 2025

Datum závěrečného měření a finální ohniskové skupiny: 1. 6. 2026

Datum analýzy dat: 1.3.2025 - 30.9.2026

Datum tvorby závěrečné evaluační zprávy: 1.11.2026 - 31.12. 2026

Datum ukončení celého projektu: 31. 12. 2026

Celkový počet zapojených institucí/komunit:

První sběr dat: 5 základních škol respektive 21 tříd

Druhý sběr dat: 20 základních škol respektive 60 tříd

Celkový minimální počet klientů služby:

První sběr dat: 300 žáků, 20 třídních učitelů

Druhý sběr dat: 900 žáků, 60 třídních učitelů, 20 metodiků prevence (zdůvodnění počtů viz příloha Evaluačního designu)

Celková doba měření a počet měření:

První sběr dat: 2x dlouhé a rozšířené YoungLink šetření (říjen a červen) + 1x retest (říjen). , 3x ohnisková skupina s učiteli, školními psychology nebo metodiky prevence (v rámci jedné fokusní skupiny bude vždy maximálně 7 respondentů). Realizace 3 ohniskových skupin byla zvolena záměrně s ohledem na cíl prozkoumat, jak účastníci reflektují různé typy poskytnuté zpětné vazby. Současně 3 skupiny umožňují zachytit různost názorů a zkušeností, a zároveň napomáhají identifikovat opakující se vzorce ve výpovědích. To je důležité pro dosažení tematické saturace.

Druhý sběr dat: 9x YoungLink šetření, 2x dotazník pro rodiče a učitele (začátek a konec školního roku) + 12x ohnisková skupina (6 se žáky a 6 s rodiči+učiteli+školními psychology nebo metodiky prevence) - v rámci jedné fokusní skupiny bude vždy maximálně 7 respondentů. Z původního souboru 40 ohniskových skupin bylo pro druhý sběr dat a analýzu záměrně zvoleno pouze 12 skupin. Tento výběr nebyl náhodný, jeho cílem je zachovat šíři a pestrost pohledů, a zároveň pracovat se souborem, který je metodologicky zvládnutelný a analyticky uchopitelný v rámci druhé fáze.

Návrh evaluačního designu

1) Obecně

Účelem evaluační klíčové aktivity je prozkoumat reliabilitu a validitu měření nástroje YoungLink, zjistit, jak funguje zpětná vazba poskytovaná dílčím aktérům v rámci nástroje YoungLink, odhalit případné žádoucí i nežádoucí dopady využívání nástroje. Evaluační design obsahuje dva oddělené sběry dat. První sběr bude probíhat na 5 školách, respektive ve 21 třídách, a primárně odpovídat na evaluační otázky 1 a 2. Druhý sběr bude probíhat na 20 školách, respektive v 60 třídách a odpovídat převážně na evaluační otázky 3 a 4.

Evaluátoři:

- Tomáš Lintner, Ph.D.: výzkumník-evaluátor, Ústav pedagogických věd, Filosofická fakulta, Masarykova univerzita
- Mgr. Adam Klocek, Ph.D.: výzkumník-evaluátor, Psychologický ústav Akademie věd ČR; odborný pracovník Fakulta sociálních studií, Masarykova univerzita
- Mgr. et Mgr. Markéta Žáková: kvantitativní výzkumnice, Ústav pedagogických věd, Filosofická fakulta, Masarykova univerzita
- Mgr. Barbora Nekardová: kvalitativní výzkumnice, Ústav pedagogických věd, Filosofická fakulta, Masarykova univerzita

2) Etika

Evaluační design bude vycházet z etických principů výzkumu (Helsinská deklarace, Etický kodex České evaluační společnosti) a otevřené vědy (hypotézy budou preregistrovány, výsledky publikovány jako preprinty). Před zahájením prvního sběru dat (na 5 školách) bude od všech respondentů (tedy žáci, učitelé i rodiče) získán informovaný souhlas. Zapojené školy obdrží aplikaci YoungLink zadarmo. Účast bude dobrovolná a na závěr měření proběhne debriefing. Data budou uložena na zabezpečeném serveru s šifrováním a nahrávky kvalitativních dat budou po anonymizaci smazány. V rámci druhého sběru dat proběhne zapojení většího počtu škol. Bude se však jednat primárně o školy, které jsou motivované nástroj YoungLink využívat a používání aplikace školy budou mít zpoplatněno standardním tarifem. Evaluace bude probíhat po celou dobu projektu.

3) Postup sběru dat a popis obou vzorků, ostatní datové zdroje

První sběr dat bude probíhat na 21 třídách z 5 škol, které budou mít po dobu výzkumného šetření využívání aplikace YoungLink zadarmo. Školy budou osločovány tak, abychom zamezili výběru škol, které již mají s aplikací YoungLink zkušenost, přičemž preferovány budou větší školy s větším množstvím tříd. Metodické prevence nebo školní psychologové na vybraných školách ve spolupráci s třídními učiteli ohodnotí před prvním měřením zapojené třídy podle výskytu problematických vztahů v dílčích kolektivech s cílem odlišit od sebe kolektivy považované zástupci školy za bezproblémové od těch problémových. Ohodnocení problémovosti tříd zástupci školy bude ověřeno pomocí již existujících předběžných norem, které nástroj YoungLink aktuálně obsahuje. V případě, že třída bude označena za problémovou a třídní ukazatele v aplikaci YoungLink budou nabývat hodnot, které budou více než 1 směrodatnou odchylku od průměrných hodnot dle předběžných norem, budeme třídu

považovat za problémovou. V opačném případě třídu budeme považovat za bezproblémovou. Toto dělení je nezbytné pro ověření kritériální validity dílčích indexů. V rámci analýzy senzitivity budeme pracovat také s alternativními kritérii (např. označení problémovosti pouze dle vyjádření zástupců školy). Od všech respondentů budeme vyžadovat aktivní informované souhlasy (včetně souhlasu rodičů sbírat data jejich dětí). Respondenti této pilotní fáze nebudou zahrnuti do dalších evaluačních etap, aby se předešlo přetížení (třídy v prvním sběru nebudou součástí druhého sběru dat v tomto projektu). Třídy, ve kterých bude více než 10 % žáků, u kterých se informovaný souhlas nepodaří nasbírat, nebudou do evaluace zahrnuty. Před sběrem dat budeme žádat Etickou komisi Psychologického ústavu Akademie věd České republiky o schválení. Žákům bude administrována rozšířená verze měřicího nástroje YoungLink a sběr kvantitativních dat bude probíhat ve dvou časových bodech v rozestupu jednoho týdne. Tento sběr dat bude proveden za účelem ověření psychometrických vlastností měřicího nástroje a za účelem prozkoumání efektu zpětné vazby jednotlivým aktérům (evaluační otázky č. 1 a 2). Pro prozkoumání nejlepšího způsobu poskytování zpětné vazby aktérům bude učitelům zobrazena jedna ze tří variant zpětné vazby (viz evaluační otázka č. 2). S vybranými učiteli, školními psychology nebo metodiky prevence, budou přibližně jeden měsíc od ukončení prvního sběru dat provedeny ohniskové skupiny (případně individuální rozhovory) s cílem prozkoumat, jakým způsobem rozumí zpětné vazbě v aplikaci YoungLink a jak s ní nakládají. Reflektována bude také konkrétní varianta poskytnuté zpětné vazby s cílem vyhodnotit výhody a nevýhody jednotlivých variant. Pro zodpovězení první a třetí evaluační otázky proběhne v těchto třídách ještě měření aplikací YoungLink na konci školního roku a tento vzorek budeme srovnávat se vzorkem z druhého sběru dat níže, kde budou šetření probíhat 9x za rok.

Druhý sběr dat bude založen na datech všech motivovaných škol, jejichž ředitelé se rozhodli zakoupit pro svou školu nástroj YoungLink (minimálně však v rozsahu 20 škol, případně 60 tříd). U těchto škol budou zapojeni žáci, jejich rodiče a učitelé (včetně metodiků prevence). Po souhlasu zapojit se do evaluace budou osloveni třídní učitelé a metodikové prevence nebo školní psychologové. Rodiče budou informováni skrze učitele a následně na třídních schůzkách jim bude aplikace představena a budou požádáni o zapojení se do evaluace. Druhý sběr dat bude odpovídat na evaluační otázky č. 3 a 4. Využijeme smíšený longitudinální design, kombinující sběr kvalitativních a kvantitativních dat. Zaměříme se zejména na procesní evaluaci. Sběr dat bude probíhat formou příležitostného výběru 20 škol (tedy přibližně 60 tříd). Oslovíme všechny ročníky vyššího stupně (5.-9. ročníky). Finální vzorek (po zohlednění úbytku vzorku u žáků, jejichž rodiče neposkytnou souhlas se sběrem dat, a po zohlednění přirozeného úbytku vzorku v čase) bude čítat přibližně 20 škol, 20 metodiků prevence, 60 tříd, 60 třídních učitelů a 900 žáků, přičemž očekáváme, že rodiče budou nejméně dostupnou populací. Longitudinální sledování bude nastaveno na 10 měsíců. Měření bude probíhat na měsíční bázi (celkově 7x primárně na bázi průchodu sociometrickým scénářem ve formě práce z domova). První a poslední měření budou delší (20 minut), obsahující např. moderační proměnné typu demografie žáků a budou vyplňována primárně v průběhu vyučovacího dne, ostatní mezi-měření budou kratší (5 minut). Měření na úrovni rodičů a učitelů bude probíhat formou sledování meta-dat ohledně používání aplikace (kontinuální sběr informací k frekvenci kontaktu, nikoli obsahu zpráv) a také pomocí dalších kvantitativních sebehodnotících nástrojů sbíraných na longitudinální bázi (2x za rok, 15-20 minut), přičemž vyplnění bude vždy dobrovolné. Co se kvalitativních dat týče, celkově provedeme 6 ohniskových skupin se žáky

na konci školního roku, 6 ohniskových skupin s rodiči a učiteli (přítomen bude vždy ideálně třídní učitel, psycholog/metodik prevence, 2 další učitelé, kteří učí ve vybrané třídě, a 2-3 rodiče z dané třídy) na konci školního roku.

Pro tvorbu norem plánujeme kromě druhého sběru dat využít již existující data z dosavadního používání aplikace YoungLink, kterého se účastnilo 30 škol. Dále budeme pracovat s daty od reprezentativního vzorku českých žáků z šetření Panel150, které bylo realizováno v rámci činnosti Národního institutu pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik (SYRI), kde působí jeden ze spolunavrhovatelů tohoto projektu (TL). Ve sběru dat z šetření Panel150 je zahrnuto 120 škol, kde šetření YoungLink neproběhlo a zároveň ve třídách v tomto vzorku neproběhla žádná jiná intervence. V rámci tohoto šetření se mimo jiné sbíraly sociometrické nominační položky (jedna na přátelství, jedna na exkluzi), které plánujeme srovnat s indexy z aplikace YoungLink. Pro možnost přímého srovnání našeho vzorku YoungLink s tímto vzorkem do šetření YoungLink zahrneme také totožné dvě sociometrické otázky navíc k běžným položkám YoungLink.

3) Administrace a měřicí nástroje

První sběr dat bude administrován ve školních třídách na začátku školního roku v říjnu 2025 za účasti dozoru třídního nebo dozorujícího učitele. Administrace bude probíhat online na školních počítačích nebo tabletech. Žákům budou přiděleny unikátní přístupy do aplikace YoungLink na sběr dat. Následně žákům bude popsána administrace včetně upozornění na dobrovolnou povahu všech položek. Poté žákům bude zobrazen aktivní informovaný souhlas, kde bude jediná povinná položka v celém dotazníku. Pokud nebudou souhlasit, bude dotazník ukončen bez sběru dat. Pokud budou souhlasit, zobrazí se jim buď standardní položky aplikace YoungLink nebo online nominační sociometrické položky použité také v Panel150 šetření nebo položky SORAD nástroje převedené do online verze nebo položky sebehodnocení dílčích konstruktů. Důležité je zmínit, že odpovídání na negativní položky je podmíněno dodatečným souhlasem s ukázáním negativních položek. Druhý sběr dat bude administrován podobným způsobem jako první sběr dat, kde nebudou zahrnuty alternativní verze položek ani alternativní sociometrické nástroje typu SORAD, nicméně budou zde zahrnuty sociometrické položky z šetření Panel150.

3) Cíle a evaluační otázky

Evaluační otázka 1: Dokáže aplikace YoungLink efektivněji měřit sociálně-patologické jevy a vztahovou dynamiku ve školních třídách než jiné nástroje měření? Podotázka: Má samotné opakované měření vliv na zlepšení klimatu třídy a snížení negativních jevů?

YoungLink využívá extrakci rozsáhlého množství dat, které jsou shlukovány do několika snadno interpretovatelných indikátorů, čímž vytváří ucelený profil konkrétního žáka nebo celé třídy. Po vyplnění úkolů alespoň 50 % žáků ve třídě aplikace generuje zpětnovazební reporty, které jsou personalizovaným způsobem dostupné třídním učitelům a rodičům, přičemž školní psycholog má přístup ke všem informacím. YoungLink využívá specifické indikátory, které sestavují profil žáka či třídy a jsou unikátní v rámci současných alternativních měřicích nástrojů. Klíčovým aspektem evaluace je ověření psychometrických vlastností těchto

indikátorů (např. index zdravých vztahů ve třídě, míra centralizace přátelských vztahů ve třídě, míra nepřátelského chování, míra odolnosti žáka), zejména jejich reliability a validity. Dalším důležitým cílem je vytvoření norem, což vyžaduje sběr dat na širším vzorku žáků a tříd pro zajištění dostatečné variability hodnot, zejména na úrovni třídních indikátorů. Vytvoření norem znamená stanovit referenční hodnoty, které slouží k interpretaci výsledků měření. Normy umožňují srovnat individuální výsledek s výsledky většího vzorku z populace.

V rámci naplnění evaluační otázky č. 1 bude posouzena reliabilita a validita metody. Spolehlivost nástroje bude testována prostřednictvím test-retest měření s týdenním odstupem, aby se zajistilo, že indikátory poskytují konzistentní výsledky i při drobných změnách v odpovědích. Očekáváme, že korelace hodnot dílčích ukazatelů na test-restu bude ve výši alespoň 0,80, případně alespoň 0,60 pro nižší ale stále přijatelnou míru shody. Vnitřní konzistenci nástroje budeme posuzovat na základě McDonaldovy omegy spočtené nad několika sociometrickými položkami, které předpokládáme, že měří stejný klíčový konstrukt (přátelství a šikana) – zde bude vytvořeno několik nových položek pro každý konstrukt a budeme sledovat, nakolik žáci tvoří vlastní sociogramy podobným způsobem u těchto podobných položek. Konkrétně, tento postup bude sloužit pro ověření reliability, ale i validity těchto konstruktů. Plánujeme vytvořit paralelní položky měřící stejný konstrukt. Tyto položky budeme administrovat celkově dvakrát. Budeme ověřovat, zda položky ukážou vysokou konzistenci. Vysoká konzistence ($\omega > 0,80$) bude sloužit jako důkaz toho, že původní položka dobře reprezentuje daný konstrukt a vliv náhodných chyb v měření je minimální. Vysoké korelace mezi položkami zároveň budou sloužit jako podpora pro konvergentní validitu. Kromě konzistence jednotlivých položek budeme zjišťovat, jak se změni třídní sítě při administraci paralelních položek a zda dobře odpovídá datům jednofaktorový model při zohlednění paralelních položek v konfirmační faktorové analýze. Dále budeme testovat dopad nevyplnění dotazníku různými procenty žáků na reliabilitu našich indexů. Na nasbíraných datech budeme simulovat nevyplnění různými procenty žáků, čímž zjistíme, nakolik jsou naše indexy odolné vůči chybějícím datům a budeme moci do aplikace zavést indikátor spolehlivosti indexů vycházející z procenta vyplnění.

Validitu metody budeme dále ověřovat pomocí porovnání výsledků YoungLink indexů s kritériem problémovosti kolektivu (definovaného výběrem tříd do vzorku viz sekce o sběru dat). Předpokládáme, že YoungLink indexy budou vykazovat problematičtější hodnoty u tříd, které budou označeny jako problematické, a naopak. Na základě kritéria problematičnosti kolektivu a na základě rozložení všech již sesbíraných dat budou vypracovány normy a cut-off hodnoty dílčích indexů. Zároveň plánujeme sledovat konvergentní validitu za použití alternativních sociometrických metod, u kterých se očekává, že měří stejné nebo podobné konstrukty. Zaprvé, indexy YoungLink budou srovnány s online sociometrickými nominačními položkami (jedna na přátelství, jedna na exkluzi) použitými v šetření Panel150 v rámci Institutu SYRI (reprezentativní vzorek českých tříd druhého stupně). Zadruhé, indexy YoungLink budou srovnány s výsledky měření SORAD (v online podobě), který reprezentuje nejpoužívanější „tradiční“ sociometrickou metodu v českém školním prostředí. Očekáváme, že nebude výrazný rozdíl mezi formou administrace (online vs. papír-tužka a nominační položky vs. YoungLink indexy). Pro ověření validity agregovaných indexů budou dále indexy vzniklé geometrickým průměrem srovnány s výsledky analýzy hlavních komponent (PCA). V neposlední řadě ověříme validitu dílčích YoungLink indexů skrze srovnání se sebehodnotícími

položkami měřícími stejné konstrukty. Např. zeptáme se žáků na sebehodnocení viktimizace: “Jak často během posledních 3 měsíců tě nějaký spolužák/-čka urazil/a nebo ti ublížil/a v běžném prostředí nebo online?” a porovnáme výsledek s mírou viktimizace založené na výstupech z YoungLink aplikace. Očekáváme střední až silnou korelaci mezi hodnocením sebe a hodnocením vrstevníky. Čím vyšší korelace, tím vyšší konstruktová i konvergentní validita metody YoungLink.

Vzhledem k tomu, že paralelně bude probíhat druhý sběr dat na 60 třídách, ve kterém bude školám doporučen sběr dat 1x měsíčně, kde budou data sbírána ve frekvenci 1x měsíčně, budeme schopni posoudit vývoj vztahů ve třídách v čase. U vzorku prvního sběru dat budeme sbírat data také na konci školního roku. Tím pádem zjistíme, jaký dopad má intenzivní měření ve srovnání s měřením dvakrát ročně.

Dále plánujeme srovnat data z druhého sběru dat na 60 třídách s daty z šetření Panel150. Srovnáním s reprezentativním vzorkem ČR se stejnými položkami a stejným časovým odstupem zjistíme, jestli samotné používání aplikace YoungLink hraje roli a mělo vliv na sledované proměnné. Očekáváme, že nebude významný rozdíl mezi mírou exkluze a přátelství na datech z Panelu150 a na datech získaných pomocí aplikace YoungLink.

Evaluační otázka 2: Má poskytování zpětné vazby efekt? Podotázky: Který konkrétní způsob poskytování zpětné vazby je nejefektivnější pro dosažení požadovaných změn? Jak zpětná vazba ovlivňuje chování aktérů, jejich přístup k preventivním a intervenčním opatřením a jaké míry složitosti informací jsou efektivně zpracovány? (kvalitativní).

Zpětná vazba je klíčovým nástrojem pro změnu chování ve školní komunitě, identifikace problému může pomoci lépe zacílit řešení sociálně-patologických jevů a vylepšit vztahovou dynamiku ve třídách. Její efektivní poskytování, zejména když je spojeno s personalizovanými doporučeními, může ovlivnit chování jednotlivých aktérů. Vedle toho má YoungLink za cíl inovovat přístup k prevenci a aktivizaci školních komunit (školy a rodiče dohromady budují změnu stavu), což představuje udržitelnější řešení než dlouhodobá externí podpora. Aplikace YoungLink poskytuje učitelům, rodičům a žákům okamžitou zpětnou vazbu, což umožňuje rychlejší identifikaci a řešení problémů a zlepšuje pedagogickou praxi.

Pro prozkoumání účinnosti zpětné vazby plánujeme zhodnocení na stejném vzorku 21 tříd, které budou použity pro zodpovězení evaluační otázky č. 1. Třídy budou rozděleny do tří skupin po 7 třídách s různými úrovněmi zpětné vazby: Skupina 1: Plný report obsahující všechny informace o třídě i jednotlivých žácích. Skupina 2: Pouze třídní ukazatele, bez indexů k jednotlivým žákům. Skupina 3: Pouze sebehodnotící položky bez indexů z YoungLink aplikace. Každá skupina obdrží nějakou zpětnou vazbu, neposkytnutí žádné zpětné vazby by mohlo být považováno za neetické. Zpětná vazba založená pouze na sebehodnotících položkách je standardní zpětnou vazbou, kterou školy získávají z jakéhokoliv měření, které na žácích probíhá, a jedná se tedy o vhodnou výchozí úroveň (kontrolní skupinu), vůči které lze porovnat ostatní skupiny.

Posouzení efektu konkrétního typu zpětné vazby nelze provést kvantitativním způsobem při počtu 21 tříd či 7 tříd na jednu skupinu. Zde by nebyla naplněna podmínka dostatečné síly testu. Z toho důvodu proběhne veškeré posouzení efektu zpětné vazby na

základě kvalitativních dat sesbíraných pomocí ohniskových skupin či rozhovorů, a to po měsíci od poskytnutí zpětné vazby. Měsíční odstup je zde zahrnut z důvodu možnosti na zpětnou vazbu reagovat z pozice učitele ve třídě. Kromě rozdílů, které budou objeveny pomocí tematické analýzy získaných kvalitativních dat napříč všemi třemi skupinami, bude zkoumána i srozumitelnost zpětné vazby, její potenciální dopad na chování učitelů směřující k časné prevenci nebo intervenci a změna v přístupu učitelů k preventivním a intervenčním opatřením po měsíci od obdržení zpětné vazby.

***Evaluační otázka č. 3:** Zlepšují se sledované proměnné při používání aplikace YoungLink během jednoho školního roku? Podotázky: Vede používání nástroje YoungLink k úpravě struktury třídy a ke zkvalitnění vztahů v kolektivu? Pomáhá používání nástroje YoungLink k prevenci a řešení vzniklých sociálně-patologických jevů, např. snižuje se v čase míra šikany ve třídě? (kvantita a kvalita)*

V této evaluační otázce přistoupíme k analýze trendů klíčových proměnných sledovaných prostřednictvím aplikace YoungLink. Předpokládáme, že v průběhu jednoho školního roku budeme pozorovat klesající trend v míře šikany, sociálního vyloučení, centralizace přátelských vazeb kolem několika jedinců a výskytu psychických problémů mezi žáky. Naopak očekáváme růst pozitivních vztahů v kolektivu, častější bránění obětí šikany a aktivnější využívání schránky důvěry v případě přetrvávající šikany. YoungLink by měl fungovat jako posilující element vnitřního „imunitního systému“ školní komunity, kdy škola sama u sebe reguluje patologické chování. Zároveň budeme zkoumat, které proměnné mohou moderovat efektivitu nástroje (např. demografické charakteristiky vzorku). Hlavním cílem v rámci naplnění evaluační otázky č. 3 bude sledování nepřímého dopadu používání aplikace YoungLink na behaviorální cíle, se zaměřením na zlepšení wellbeing kolektivu a snížení agresivního chování mezi žáky. Z etických důvodů nebudeme využívat kontrafaktuální design s kontrolními skupinami, nicméně se zaměříme na tzv. Grangerovu kauzalitu, na kterou lze usuzovat i z longitudinálních dat, kde je možné rozlišit časovou souslednost a na dopady různé intenzity využívání aplikace. Co se analýzy dat týče, v rámci měření pomocí aplikace YoungLink využijeme analýzu sociálních sítí (např. stochastic actor-oriented models pro analýzu longitudinálních dat). Pro analýzu efektu intervence na časový trend využijeme víceúrovňových modelů pro zohlednění hierarchické struktury dat (měření ukotvená v žácích, ve třídách, ve školách). Informace k vyhodnocení evaluační otázky č. 3 jsou uvedeny spolu s evaluační otázkou č. 4.

V rámci kvalitativní části proběhnou focus groups a rozhovory, kde se budeme dotazovat na pohledy pozitivních i negativních dopadů intenzivního používání aplikace. Pro analýzu kvalitativních dat využijeme tematickou analýzu.

***Evaluační otázka č. 4:** Pomáhá nástroj YoungLink budovat vztahy mezi školou a rodiči žáků?*

YoungLink představuje inovativní přístup ke společnému řešení problémů a zlepšení komunikace mezi učiteli a rodiči v rámci školních komunit. Klíčovým posledním cílem v projektu bude budování mostů mezi jednotlivými aktéry školní komunity. Aplikace umí aktivně vyzývat jednotlivé aktéry ke kontaktu, zejména v případě identifikace potenciálního

problému, čímž podporuje komunitní aktivizaci rodičů. Informace obsažené ve zpětné vazbě mohou dále motivovat rodiče k aktivnímu zapojení, což usnadní iniciaci kontaktu se školou. Na druhou stranu, učitelům aplikace poskytuje jednoduchou cestu ke komunikaci s rodiči.

Úspěšnost spolupráce mezi aktéry budeme hodnotit v rámci druhého sběru dat nepřímo prostřednictvím míry zapojení do evaluačních aktivit (např. analýza chybějících dat) a přímo pomocí dotazníků zaměřených na motivaci ke spolupráci. Školní komunitu lze chápat jako živý organismus, kde změny ve vztahové dynamice klíčových aktérů odrážejí proměnlivost celého systému. Na systém je třeba nahlížet jako na celek, od prvotního měření po poskytování zpětné vazby, která podporuje jeho samoregulaci. Díky zaměření na školní komunity jsou hranice jednotlivých mezo-systémů relativně dobře definovány. Evaluační design bude založen na longitudinálních měřeních, která umožní zachytit tuto dynamiku, přičemž zohledníme kontextuální moderátory pro identifikaci podmínek, za kterých aplikace (ne)funguje.

Cílem evaluační otázky č. 4 je především testovat, zda se daří rozvíjet častější a kvalitnější spolupráci mezi aktéry školní komunity, zejména mezi učiteli a rodiči. V projektu plánujeme využít zejména procesní evaluace založené na sérii ohniskových skupin, které umožní jít do hloubky v každé zapojené škole. Explorativně budeme sledovat, co napomáhá a co škodí budování školních komunit při používání nástroje YoungLink. Kvalita vztahů bude hodnocena nejen prostřednictvím počtu interakcí, ale i skrze vnímanou míru spolupráce mezi rodiči a školními zaměstnanci, výměnu informací a realizaci společných aktivit, ale také vnímané sociální normy v rámci školní komunity a další relevantní proměnné. Sekundárním cílem procesní evaluace bude sledování kvality implementace YoungLink nástroje na škole a zjišťování, které postupy implementace fungují lépe. Sběr informací o kvalitnější implementaci bude obohacen o vybudování databáze příkladů dobré praxe, kdy se podařilo posílit vztahy mezi učiteli a rodiči a zefektivnit řešení problémů. Díky databázi příkladů dobré praxe můžeme dále zefektivnit budoucí implementace nástroje na dalších školách.